

Baština Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

**Simpozij Učestalost, dijagnostika i terapija
genitalnog karcinoma u Bosni i Hercegovini,
Sarajevo, 08. 06. 2007.**

Šimić, Srećko; Mehmedbašić, Senad

2007

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

<https://bastina.anubih.ba/handle/123456789/868>

Preuzeto s Baštine Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

<https://bastina.anubih.ba/>

INCIDENCIJA CERVICALNOG KARCINOMA U REPUBLICI SRPSKOJ U PROTEKLIM PET GODINA

Nenad V. Babić¹, Tanja Milić², Duško Deura³, Dobriša Radić¹

*Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske¹,
Klinika za ginekologiju i akušerstvo,
Klinički centar Banja Luka²,
JZU Dom Zdravlja, Banja Luka,
Konsultativno – specijalistička služba³*

SARAJEVO, 08.06.2007.

UVOD

Karcinom grlica materice jedan je od najucestalijih malignih tumora žene, odmah iza karcinoma dojke.

Godišnje se u svijetu zabilježi oko 510 000 novih slučajeva cervikalnog karcinoma.

Svake godine od ove bolesti u svijetu umre 280 000 žena, otprilike jedna žena svake dvije minute.

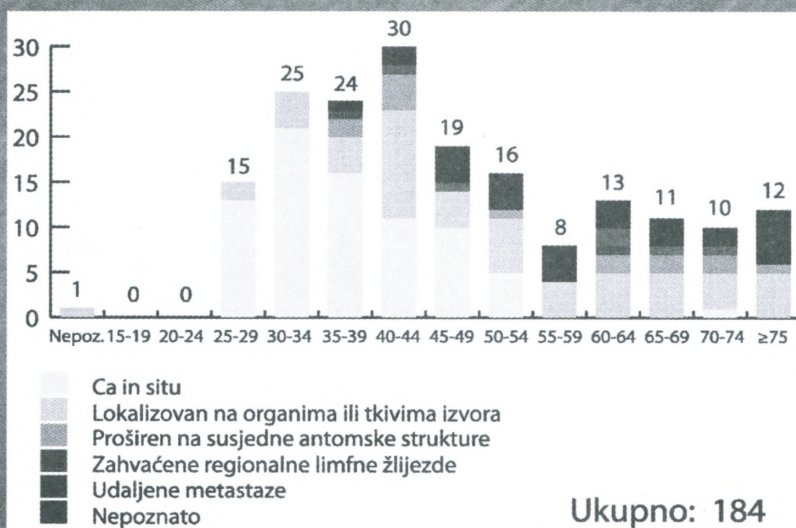
EPIDEMIOLOGIJA

Incidenција cervikalnog karcinoma u Republici Srpskoj 2002.

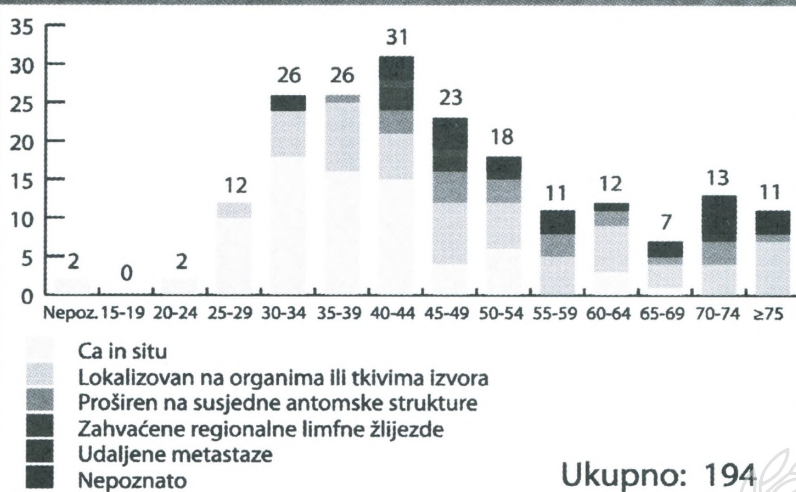
EPIDEMIOLOGIJA

Incidenција cervikalnog karcinoma u Republici Srpskoj 2003.

EPIDEMIOLOGIJA

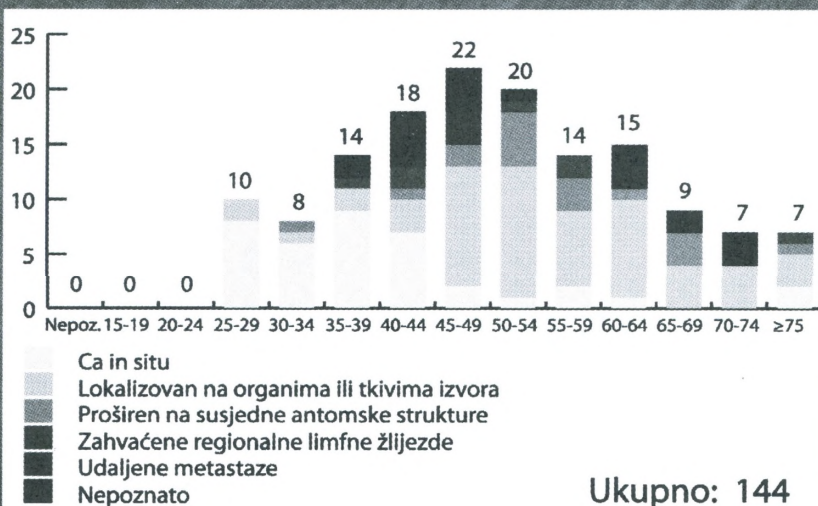
Incidencija cervikalnog karcinoma u Republici Srpskoj 2004.

Ukupno: 194

EPIDEMIOLOGIJA

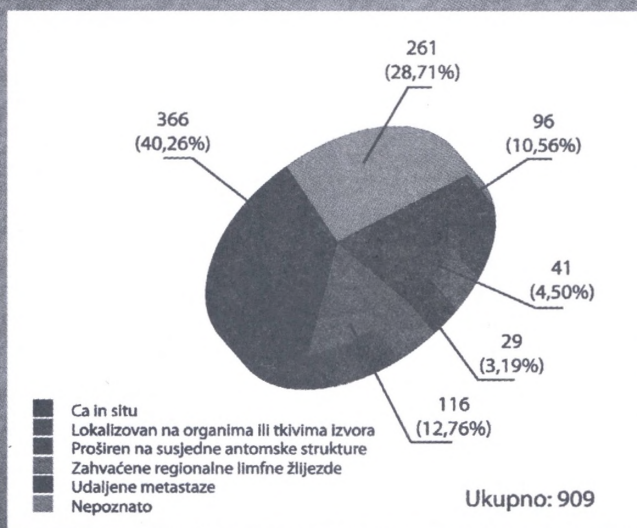
Incidencija cervikalnog karcinoma u Republici Srpskoj 2005.

Ukupno: 144

EPIDEMIOLOGIJA

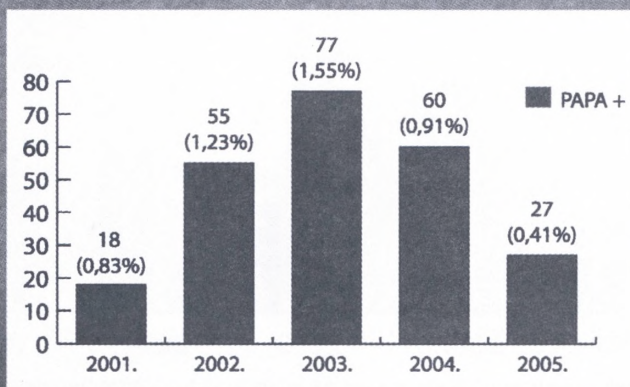
Distribucija stadijuma cervikalnog karcinoma 2001-2005.

REZULTATI PAPA NALAZA

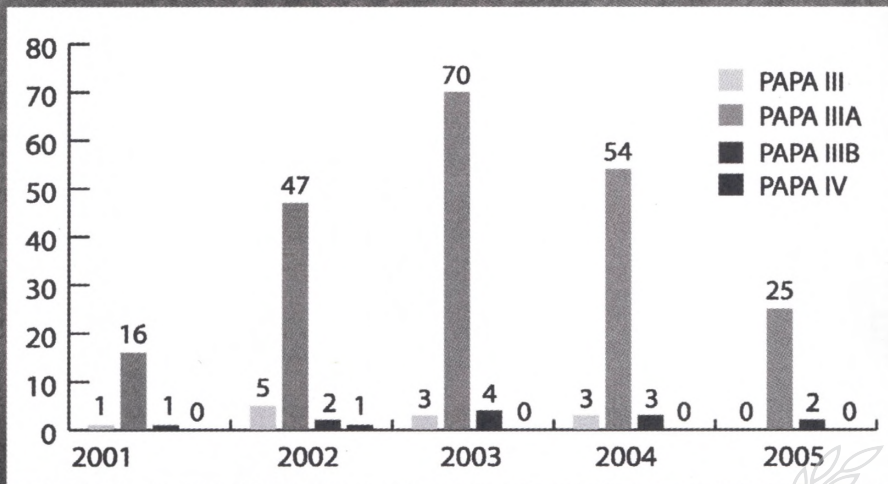
U proteklih 5 godina u JZU Dom zdravlja Banja Luka uzeto je ukupno 24841 PAPA briseva, s tim da je broj uzetih briseva kontinuirano rastao sa 2160 u 2001. na 6650 u 2005. godini.

Od ukupog broja nalaza 237 (0,95%) je bilo pozitivnih, što je prikazano na slijedećem grafikonu:

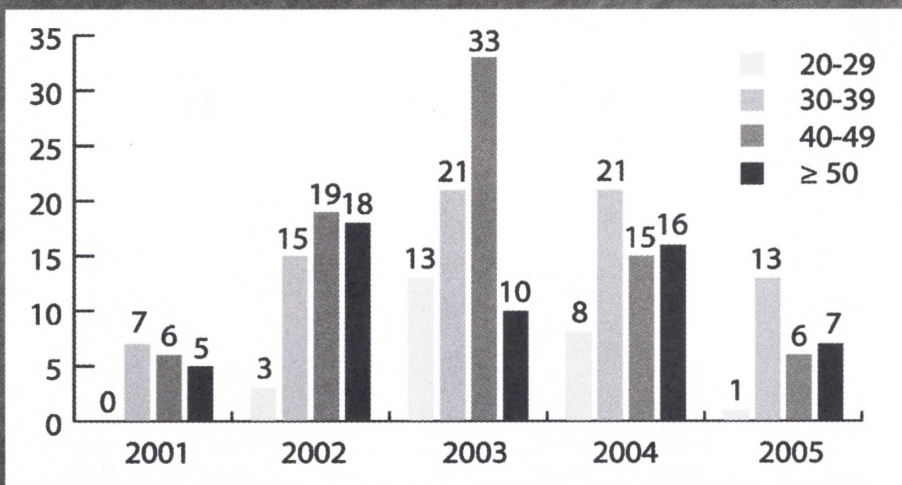
REZULTATI PAPA NALAZA

Distribucija pozitivnih nalaza prikazana je na sledecem grafikonu:

REZULTATI PAPA NALAZA

Distribucija pozitivnih nalaza prikazana je na sledecem grafikonu:

PILOT PROJEKAT

Najznacajniji dokazani faktor rizika za nastanak cervikalnog karcinoma je infekcija sa HPV-om.

Poznato je preko 100 tipova HPV-a, od cega njih 15 djeluje onkogeno i može dovesti do karcinoma grlica materice.

Prekancerogene promjene i karcinom cerviksa najčešće uzrokuju infekcije sa HPV tipovima 16 i 18, u 70% slucajeva, a zajedno sa tipovima 45 i 31 odgovorni su za nastanak više od 80% cervikalnih karcinoma.

Procjenjeno je da se 50 do 80% polno aktivnih žena u toku svog života zarazi sa HPV-om i da je do 50% tih infekcija izazvno onkogenim tipovima.

PILOT PROJEKAT

Procjenjuje se da PAPA test smanjuje rizik za nastanak karcinoma za 80%.

Danas je „zlatni standard“ testiranja na HPV kombinacija dva testa:

Citologija grlica materice (PAPA-test) i

DNA hibridizacija HPV-a visokog rizika (hc2 HPV VR) – dijagnostički test, kojim se određuje prisustvo 13 tipova HPV VR u brisu grlica materice.

Navedena dva testa su metode primarnog skrininga.

U Republici Srpskoj je u periodu od godinu dana u planu sprovođenje Pilot projekta: Kombinovana primjena HPV testiranja i PAPA-citologije u prevenciji karcinoma grlica materice.

Predviđeno je da projektom bude obuhvaćeno 1000 žena u cijeloj Republici Srpskoj a obrada uzoraka bi se vršila na sledeća tri punkta: Klinički centar Banja Luka, Klinički centar Istočno Sarajevo i Opšta bolnica u Bijeljini.

ZAKLJUČAK

- Teoretski gledano, nijedna žena ne bi trebala oboljeti od raka grlica materice, s obzirom da se radi o ogranu, koji je dostupan pregledu golim okom.
- Potrebno je informisati i podići svijest javnosti o raku grlica materice izdavanjem stručnih članaka, brošura, letaka i ostalog edukativnog materijala, te održavanjem predavanja i simpozijuma.
- U JZU Dom zdravlja u Banjoj Luci u periodu 2001.-2005. uzeto je 24 841 PAPA nalaz, od čega je 237 bilo pozitivno (0,95%). U 32, 49% pozitivnih nalaza radi se o PAPA IIIA grupi, dok su više grupe rjede zastupljene. Najveći procenat pozitivnih PAPA nalaza je u starosnoj grupi 40-49 godina.

ZAKLJUČAK

- U Republici Srpskoj planirano je sprovođenje Pilot projekta za rano otkrivanje karcinoma grlića materice primjenom kombinacije hc2 HPV DNA-testiranja i PAPA citologije, kao metoda primarnog skrininga.
- Takode je neophodna integracija podataka, formiranje Registra cervikalnog karcinoma i jedinstvenog informacionog sistema na nivou Republike Srpske i Bosne i Hercegovine, elektronski umreženog, koji be se povezao sa ECCA-om (European Cervical Cancer Association).